

**Česká školní inspekce
Královéhradecký inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIH-548/16-H

Název právnické osoby vykonávající činnost školy	Základní umělecká škola, Rychnov nad Kněžnou, Panská 1492
Sídlo	Panská 1492, 516 01 Rychnov nad Kněžnou
E-mail právnické osoby	skola@zusrk.cz
IČ	71235060
Identifikátor	650077148
Právní forma	Příspěvková organizace
Zastupující	Pavel Kovářiček, ředitel školy
Zřizovatel	Město Rychnov nad Kněžnou
Místo inspekční činnosti	Panská 1492, 516 01 Rychnov nad Kněžnou
Termín inspekční činnosti	6. 6. 2016 – 8. 6. 2016

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání, a to podle příslušných školních vzdělávacích programů dle § 174 odst. 2 písm. b) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Zjišťování a hodnocení naplnění školního vzdělávacího programu a jeho souladu s právními předpisy a rámcovým vzdělávacím programem dle § 174 odst. 2 písm. c) školského zákona.

Charakteristika

Základní umělecká škola, Rychnov nad Kněžnou, Panská 1492 (dále jen škola nebo ZUŠ) organizuje vzdělávání ve čtyřech uměleckých oborech – hudebním, výtvarném, literárně-dramatickém a tanečním přípravného studia a základního studia I. a II. stupně. Přípravuje také žáky pro vzdělávání ve středních školách, konzervatořích, popřípadě pro studium na vysokých školách s uměleckým nebo pedagogickým zaměřením. Kapacita školy je dlouhodobě naplněna, nejvyšší zájem je o vzdělávání v předmětech sborový zpěv, výuka hry na klavír a zobcovou flétnu. Ve škole působí několik uměleckých souborů a orchestrů. Podrobné informace o vzdělávací nabídce, výsledcích vzdělávání žáků a akcích školy jsou dostupné na přehledných a kvalitně zpracovaných webových stránkách školy www.zusrk.cz.

Hodnocení podmínek vzdělávání ve vztahu ke vzdělávacím programům

Ředitel školy splňuje všechny předpoklady pro výkon této funkce. Jeho poradními orgány jsou pedagogická a umělecká rada. Škola pracuje s informačním systémem iZUŠ. Přenos informací a komunikace zaměstnanců školy probíhá především pomocí tohoto systému. Veškeré dokumenty jsou pedagogům k dispozici na vnitřní síti školy. Koncepční záměry školy na období 2011 – 2017 jsou rozpracovány v dokumentu, který vychází z analýzy stávajícího stavu. Vedení školy věnuje velkou pozornost hospitační činnosti, která vychází z každoročně aktualizovaného plánu hospitační a kontrolní činnosti. Hospitační protokoly poskytují vedení školy důležitý nástroj pro řízení pedagogického procesu a podporují profesní rozvoj pedagogů. Zákonní zástupci žáků jsou o průběhu vzdělávání informováni prostřednictvím žákovských knížek a na akcích školy. Škola informuje o své činnosti na veřejných vystoupeních, účastí na soutěžích, koncertech a výstavách. Pro svoji prezentaci škola využívá také regionální kabelovou televizi a místní zpravodaj.

Spolupráce s vnějšími partnery škole umožňuje cíleně naplňovat školní vzdělávací program pro základní umělecké vzdělávání. Veřejnými aktivitami všech čtyř uměleckých oborů se škola podílí na kulturním dění města. Je otevřenou institucí, svou vzdělávací nabídku prezentuje především na Dnech ZUŠ. Zákonní zástupci žáků jsou vnímáni jako partneři, o výuku se intenzivně zajímají, s pedagogy často osobně komunikují. Důležitým prvkem nezištné a přirozené spolupráce jsou tradiční tzv. „koncerty rodin“ pořádané v závěru školního roku. Jedná se o přirozený kontakt několika generací s motivací k uměleckému tvoření. Významným partnerem školy je spolek Přátelé ZUŠ Rychnov nad Kněžnou, který se organizačně a finančně podílí na zajišťování školních i mimoškolních akcí. Se zřizovatelem má škola velmi korektní vztahy spočívající mimo jiné i v tom, že úspěšní reprezentanti školy v soutěžích jsou každoročně Městem Rychnov nad Kněžnou veřejně oceňováni. Prostřednictvím partnerství s místními školami, především mateřskými, škola kromě propagace své činnosti a produkce kulturních vystoupení sleduje i příliv nových žáků.

Vedení školy usiluje o zajištění optimálních personálních podmínek. Vzdělávání zajišťuje celkem 28 pedagogických pracovníků, z toho čtyřem byla ředitelem školy odborná kvalifikace uznána jako výkonným umělcům a jeden učitel si potřebné vzdělání studiem doplňuje. Na základě dohody konané mimo pracovní poměr zde dále pracuje nekvalifikovaný učitel s kratším pracovním úvazkem, který zastupuje kvalifikovanou učitelku na rodičovské dovolené. Nově přichozím pedagogům je poskytována účinná pomoc zkušenými kolegy. Ředitel školy věnuje potřebnou pozornost dalšímu vzdělávání pedagogických pracovníků, které je organizováno dle potřeb školy a zájmů učitelů. Ti se

pravidelně zúčastňují vzdělávacích akcí a odborných seminářů a systematicky pracují na svém profesním růstu.

Prostorové a materiální vybavení pro vzdělávání jsou ve škole na velmi dobré úrovni. Učebny jsou postupně zařizovány novým nábytkem, jsou akusticky upraveny a vybaveny moderní technikou. Taneční obor využívá sál se speciálním povrchem a zrcadlovou stěnou, výtvarný obor má k dispozici tři učebny, z toho dvě uzpůsobené na práci s hlínou a prostorové tvoření a další zaměřenou na výuku základů grafiky, žáci literárně-dramatického oboru mají k dispozici malou divadelní scénu a hudební obor koncertní sál, kde je instalována nahrávací technika. Pravidelně jsou doplňovány archivy hudebních nástrojů a hudebnin a knihovna odborné literatury.

Ředitel školy klade důraz na bezpečnost a ochranu zdraví žáků a vyhodnocuje možná rizika v této oblasti. Podmínky zajištění bezpečnosti žáků jsou zapracovány do školního řádu a dalších dokumentů školy. Vedení školy zajišťuje pravidelné revize a kontroly bezpečnosti, zpracovává provozní řády odborných učeben a dbá na to, aby s dodržováním bezpečnosti byli seznámeni všichni zaměstnanci a žáci školy. ZUŠ vytváří bezpečné prostředí pro vzdělávání ve všech uměleckých oborech.

Zřizovatel každoročně poskytuje škole finanční prostředky na nákup hudebních nástrojů. V roce 2014 jí přidělil investiční příspěvek na pořízení koncertního křídla. Z poplatků za vzdělávání jsou hrazeny především provozní náklady, obnova nábytku a nákup učebních pomůcek. Z finančních prostředků ze státního rozpočtu a z rozvojových programů MŠMT byly hrazeny přímé náklady na vzdělávání. Spolupráce se spolkem přátel školy zlepšuje finanční podmínky pro zajištění dalších aktivit žáků, které přesahují rámec běžné výuky. Jedná se např. o financování zájezdů na koncerty a divadla, soustředění, pronájmů prostor, příspěvky na nadstandardní vybavení učeben, nákup pomůcek pro výuku, pořízení nových kostýmů a scén. Další zdroje jsou zisky z doplňkové činnosti, která je provozována v oblastech pronájmů nebytových prostor a hudebních nástrojů.

Podmínky vzdělávání ve vztahu ke vzdělávacím programům mají výbornou úroveň.

Hodnocení průběhu vzdělávání ve vztahu ke vzdělávacím programům

Školní vzdělávací program pro základní umělecké vzdělávání je zpracovaný v souladu s rámcovým vzdělávacím programem pro základní umělecké vzdělávání a aktuálně platnými právními dokumenty. Je přehledný, srozumitelný a pravidelně aktualizovaný. Klade důraz na úzkou spolupráci se zákonnými zástupci žáků, kterým umožňuje velmi intenzivně podílet se na chodu školy. Nabídkou nepovinných předmětů zaměřených na přípravu ke studiu na vyšším typu školy s uměleckým zaměřením škola podporuje profesní orientaci žáků. Podle tohoto dokumentu, který je každoročně vyhodnocován, se žáci vzdělávají od školního roku 2012/2013.

Škola postupuje při přijímání ke vzdělávání podle platných právních předpisů, přijímací řízení je transparentní, zveřejněná kritéria pro přijímání jsou dodržována, protokoly jsou vedeny. Každoročně zájem o umělecké vzdělávání převyšuje kapacitní možnosti školy. Do přípravného studia byli v letošním školním roce přijati i dva žáci mladší pět let, jejich přijetí bylo podmíněno kladným stanoviskem školského poradenského zařízení.

Výuka v hudebním oboru probíhala podle platných učebních plánů. Třídní knihy obsahovaly informace o průběhu vzdělávání a klasifikaci. Pedagogové hodnotili výkon žáků, jejich sebehodnocení zařazovali v menší míře. V hodinách výuky hry na hudební nástroj učitelé často zařazovali společné hry učitele se žákem i předvedení požadované interpretace

učitelem. Kladené nároky na žáky respektovaly jejich individuální schopnosti, znalosti a dovednosti. V hodině sólového zpěvu vyučující vynikajícím způsobem využila výchovné a vzdělávací strategie a hodnocení žáka. V hodinách hry na klavír, housle a zobcovou flétnu pedagogové vedli výuku metodicky správně a snažili se o propojování teoretických a praktických znalostí žáků. Výuka hudební teorie probíhá v kvalitně vybavené učebně. Vyučující se zcela nepodařilo dosáhnout potřebné koncentrace žáků a příliš častým střídáním činností si žáci dostatečně nezafixovali probírané téma.

Žáci výtvarného oboru tvořící celkem 14 % z celkového počtu přihlášených, se vzdělávají ve dvou skupinách přípravného studia I. stupně a šesti skupinách základního studia I. a II. stupně. Složení skupin je účelné vzhledem k věku a úrovni uměleckých dovedností žáků. Ti se svými pracemi podílejí na estetické úrovni školy, část jejich přístupových prostor tvoří improvizovanou výstavní plochu i pro práce rozměrnější a prostorové. Výuku zajišťují dvě vyučující, které vzájemně spolupracují. Výtvarné činnosti žáků vycházejí z témat společných projektů plánovaných na každý školní rok. V aktuálním školním roce se jedná o inspiraci přírodou. Ve sledovaných hodinách po zdařilé motivaci, při které byly vhodně využity mezipředmětové vztahy a práce s odbornou literaturou, žáci prokázali schopnost volby vhodné techniky a velikosti formátu vzhledem k zamýšlenému cíli, pracovali s jistotou, dodržovali správný postup, z jednotlivých prací vytvořili vyváženou kompozici. Při vytváření studijní kresby dokázali přesně sledovat ztvárňovaný objekt a zachytit jej proporcionálně, tvarově a barevně velmi přesně. Při vyjadřování používali odbornou terminologii, dokázali popsat výtvarný záměr a odůvodnit zvolený postup při jeho realizaci. Vyučující zohledňovala rozdílnou úroveň výtvarných schopností jednotlivých žáků, podněcovala ke spolupráci a kritickému myšlení zejména v hodnotící fázi lekce. Žáci výtvarného oboru spolupracují s ostatními obory na realizaci společných veřejných vystoupení, zdařilé práce vystavují na městském úřadě a ve spolupráci s místní nemocnicí a rychnovským zámekem získávají další výstavní plochy. Témata vzdělávacího obsahu oblasti Recepce a reflexe výtvarného umění jsou ve školním vzdělávacím programu uvedeny jako očekávané výstupy pouze u základního studia II. stupně, nikoliv i u I. stupně. Jsou plněna zejména formou exkurzí do historických objektů, návštěvami výstav a galerií.

Výuka tance zohledňovala úroveň a věkové složení jednotlivých skupin žáků, přispívala k rozvoji jejich pohybových dovedností, prostorové orientace, hudebního a rytmického cítění. Osobní zapojení učitelů, názorné předvedení spolu s individuální podporou přispívaly k dosažení stanovených cílů. Převažující pozitivní zpětná vazba navozovala příznivé psychosociální klima a partnerskou pracovní atmosféru. Organizace výuky napomáhala k postupnému získávání povědomí o kondičních a uvolňovacích technikách souvisejících s tanečním uměním. Upřednostněné vzdělávací přístupy byly využity zejména k nácviku, procvičování a opakování jednotlivých kroků, jejich variací a zvyšování kvality pohybu celého těla. Upevňování tanečních formací částečně přispívalo k rozvoji kooperativních dovedností žáků, dílčím způsobem také směřovalo k rozšiřování jejich kulturního povědomí. K hlubší podpoře jejich sociálních dovedností přispívalo zařazení vlastního i vzájemného hodnocení a cílené využití tvůrčích schopností žáků. Výuku obohacoval kvalitní a vhodně volený hudební doprovod, různorodé inspirativní prvky a emocionální podněty.

Vzdělávání v literárně-dramatickém oboru bylo spojeno s pestrou škálou vhodně volených činností a jejich střídáním v přiměřeně dlouhých časových úsecích. Výběr aktivit rovnoměrně podporoval rozvoj všech kompetencí stanovených ve školním vzdělávacím programu pro základní umělecké vzdělávání. Výuka směřovala k volbě a využití rozmanitých vyjadřovacích a výrazových prostředků, rozšiřování běžné i nadstavbové slovní zásoby, práci s rekvizitou, inscenací a dramatickým ztvárněním vlastního námětu, nechyběla

různorodá jazyková cvičení. Tvůrčí atmosféru a motivaci žáků podporovalo zařazení činností spojených s jejich aktivní účastí, pohybem a improvizací. Partnerské klima a přiměřená zpětná vazba ze strany pedagoga vytvářely příznivé podmínky pro získávání nových dovedností formou nápodoby a pantomimy. Nechybělo vedení žáků ke vzájemné pomoci, spolupráci i cílenému hodnocení.

Průběh vzdělávání ve vztahu ke vzdělávacím programům má výbornou úroveň.

Hodnocení výsledků vzdělávání ve vztahu ke vzdělávacím programům

Škola systematicky zjišťuje objektivní informace o kvalitě svého vzdělávání. Informace o individuálních výsledcích škola získává především prostřednictvím pedagogů a dále sleduje výsledky žáků u postupových a závěrečných zkoušek a v oborových soutěžních i nesoutěžních vystoupeních. Průběžné výsledky žáků byly s cíleným zdůvodněním hodnoceny v rámci výuky. Rovněž slovně byly hodnoceny dílčí výsledky žáků s pozitivním využitím chyby. Pravidla stanovená ve školním řádu a ve školním vzdělávacím programu byla dodržována. Škola využívá i celou škálu ocenění a výchovných opatření zakotvených ve školním řádu. Díky převedení školní matriky, včetně údajů o klasifikaci, do elektronického evidenčního systému získává škola ucelený přehled o průběžné i celkové klasifikaci ve všech uměleckých oborech. Zápis průběžné klasifikace do evidenčního systému dosud není akceptován všemi pedagogy. Významným informačním zdrojem pro zákonné zástupce žáků je i žákovská knížka, její využívání je dobrovolné, prostřednictvím ní informují učitelé hudebního a tanečního oboru. Zákonní zástupci žáků často využívají osobních konzultací s pedagogy před a po vyučování a při pravidelně konaných rodičovských schůzkách. V letošním školním roce ředitel školy umožnil čtyřem žákům plnit výstupy předmětu hudební nauka formou individuálních konzultací a stanovil obsah, rozsah a termíny individuálního přezkoušení. Škola má dlouhodobě velmi dobré výsledky při přijímání žáků na vyšší typy uměleckých a pedagogických škol, tento trend se škola snaží dlouhodobě udržet. Veřejných vystoupení a výstav se zúčastňují žáci všech čtyř uměleckých oborů a dosahují pěkných umístění v oblastních a krajských kolech. V letošním školním roce získali ocenění žáci všech čtyř uměleckých oborů, žáci hudebního oboru reprezentovali školu v celostátním kole soutěží. Tyto informace jsou zveřejňovány ve výroční zprávě školy a podrobně zpracovány na školním webu.

Výsledky vzdělávání ve vztahu ke vzdělávacím programům mají očekávanou úroveň.

Závěry

Zásadní klady

- Konstruktivní řízení školy je postavené na efektivním rozdělení kompetencí a jasně stanovených dlouhodobých prioritách rozvoje ZUŠ.
- Různorodé formy spolupráce s partnery napomáhají ke zpestření vzdělávací nabídky, rozšiřování kulturního povědomí žáků a prezentaci jejich výsledků vzdělávání.
- Škola se zapojuje do četných a různorodých veřejných akcí, a tím nejen podporuje své kurikulární záměry, ale i vytváří dobrý obraz o své činnosti v místě svého působení.
- ZUŠ disponuje kvalitními prostorovými a materiálními podmínkami pro výuku.

Návrhy na zlepšení a udržení stavu

- Nadále věnovat zvýšenou pozornost vzdělávacímu procesu, důsledně aplikovat účinné pedagogické přístupy vedoucí k individualizaci vzdělávání a všem kompetencím stanoveným v rámcovém vzdělávacím programu pro základní umělecké vzdělávání.
- Do školního vzdělávacího programu uvést očekávané výstupy vzdělávacího obsahu oblasti Recepce a reflexe výtvarného umění v základním studiu I. stupně.
- Docílit toho, aby průběžnou klasifikaci do elektronického systému zaznamenávali všichni pedagogové.

Hodnocení vývoje

- Od poslední inspekce došlo k nárůstu počtu zájemců o vzdělávání.
- Částečnou obměnou a navýšením počtu učitelů docílil ředitel školy 100 % kvalifikovanosti pedagogického sboru.
- Vznikly smyčcový orchestr pro nejmladší žáky Orecchie Piccole, kapela Nona v rámci kytarového oddělení, soubor zobcových fléten I flauti matti a taneční orchestr ColorBand.
- ZUŠ rozšířila prostory poskytovaného vzdělávání o čtyři učebny a šatnu.
- Byla dokončena počítačová síť, zřízeny webové stránky školy a zakoupen program iZUŠ.
- Archiv hudebních nástrojů byl rozšířen o další kvalitní instrumenty včetně pianina Petrof a koncertního klavíru zn. A. Förster.
- Nově bylo vybaveno nahrávací studio, došlo k částečné modernizaci nábytku v učebnách a rekonstrukci sociálních zařízení.

Seznam dokladů a ostatních materiálů, o které se inspekční zjištění opírá

1. Úplné znění zřizovací listiny vydané městem Rychnov nad Kněžnou, ze dne 8. 2. 2008
2. Rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních a školských zařízení, s účinností od 1. 1. 2005, čj. 33 051/2004-21, ze dne 27. 1. 2005
3. Výpis z rejstříku škol a školských zařízení, ze dne 17. 5. 2016
4. Jmenování do funkce ředitele školy vydané městem Rychnov nad Kněžnou, s účinností od 1. 1. 2005, ze dne 1. 12. 2004
5. Potvrzení ve funkci ředitele školy vydané městem Rychnov nad Kněžnou, s účinností od 1. 8. 2012, ze dne 2. 5. 2012
6. Školní řád ze dne 23. září 2015
7. Školní vzdělávací program Základní umělecké školy v Rychnově nad Kněžnou, s platností od 1. 9. 2014
8. Rozvrhy hodin ve školním roce 2015/2016
9. Plán DVPP pro školní rok 2015/2016

10. Doklady o dosaženém vzdělání pedagogických pracovníků ke dni inspekce a jejich osvědčení o absolvování vzdělávacích akcí
11. Kniha úrazů vedená ve školním roce 2015/2016
12. Hodnocení rizik ve škole ze dne 31. 8. 2015
13. Prověрка bezpečnosti práce – 2015 provedená dne 31. 8. 2015
14. Traumatologický plán platný ve školním roce 2015/2016
15. Provozní řády odborných učeben platné pro školní rok 2015/2016
16. Finanční vypořádání dotací poskytnutých krajem v letech 2013 až 2015
17. Účetní závěrka sestavená k 31. 12. 2015
18. Hlavní kniha účetnictví sestavená k 31. 12. 2015
19. Koncepce školy pro školní roky 2012 – 2017
20. Protokoly o přijímání a komisionálních zkouškách vedené ve školním roce 2014/2015
21. Elektronická matrika školy
22. Třídní knihy individuální, skupinové a kolektivní výuky všech oborů ZUŠ vedené ve školním roce 2015/2016
23. Výroční zpráva o činnosti školy, školní rok 2014/2015
24. Žákovské knížky vedené v hudebním oboru ve školním roce 2015/2016 (vzorek)
25. Zápisník tanečnice vedený ve školním roce 2015/2016 (vzorek)

Poučení

Podle § 174 odst. 10 školského zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu Česká školní inspekce, Královéhradecký inspektorát, Wonkova 1142, 500 02 Hradec Králové, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu csi.h@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Martina Bělková, školní inspektorka

M. Bělková v. r.

Mgr. Renata Nehybová, školní inspektorka

R. Nehybová v. r.

Bc. Ilona Oškrobaná, kontrolní pracovnice

Oškrobaná v. r.

MgA. Petr Fiala, odborník pro základní umělecké
vzdělávání

Fiala v. r.

V Hradci Králové 22. 6. 2016

Datum a podpis ředitele školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Pavel Kovářiček, ředitel školy

Pavel Kovářiček v. r.

V Rychnově nad Kněžnou 28. 6. 2016